

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ
МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУХАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ**

“Гуманитар фанлар” кафедраси

**“ЎЗБЕКИСТОНДА ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ
НАЗАРИЯСИ ВА АМАЛИЁТИ” ФАНИДАН
ТАЛАБАЛАРНИ ОРАЛИҚ ВА ЯКУНИЙ
БАҲОЛАШДА ЁЗМА ИШ ВАРИАНТИ САВОЛЛАРИ**

Тошкент – 2018 йил

**“Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти”
фанидан
Саволнома:**

1. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанининг предмети, объекти, мақсад ва вазифалари.
2. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанининг объекти ва предмети.
3. Ўзбекистоннинг сиёсий ҳаёти ва ундаги ўзгаришлар.
4. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш шарт-шароитлари, омиллари ва амал қилиш қонуниятларини ўрганиш.
5. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанининг мақсади ва вазифалари.
6. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанининг мақсади – ёшларда Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ўзига хос хусусиятлари ҳамда умумэътироф этилган демократик тамойиллар ва уни амалга ошириш шарт-шароитлари тўғрисида билим, кўникма ва малака ҳосил қилиш.
7. Ўзбекистонда демократик давлат ва фуқаролик жамиятининг шаклланиши ва амал қилиш қонуниятлари.
8. Ўзбекистонда демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини қуришнинг ўзига хос хусусиятлари.
9. Ёшларни демократик давлат ва фуқаролик жамияти тўғрисидаги гоёлар, қарашлар, назария ва таълимотлар билан таништиришнинг аҳамияти.
10. Фаннинг асосий тушунчалари ва унинг қонуниятлари.
11. Демократик жамиятга доир бўлган умумий тушунчалар.
12. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанини билан бевосита боғлиқ тушунчалар.
13. “Ўзбекистоннинг ўзига хос ва мос мустақил тараққиёт йўли”, “демократия”, “ҳуқуқий давлат”, “фуқаролик жамияти”, “демократик жамият”, “демократик онг”, “демократик тафаккур”, “демократик жамиятнинг миллий-маънавий негизлари”, “миллий давлатчилик”, “демократик жамиятга ўтиш даври” ва “ўзбек модели”, “демократик жамиятнинг умумбашарий қадриятлари ва тамойиллари”, “Ўзбекистонда фуқаролик жамияти қурилишининг устувор йўналишлари”.
14. Демократик жамият қуришнинг умумжаҳон эътироф этган қонуниятлари ва унинг Ўзбекистонда ўзига хос тараққиёт йўлининг мавжудлиги, Ўзбекистонда демократик жамият қуришда миллий-маданий меросга таяниш.
15. Миллий давлатчилик негизларини ҳисобга олиш, унинг амалий жиҳатлари.
16. Мамлакатимизда демократик жамиятни барпо этишда сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши.

17. “Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти” фанини ўрганишнинг аҳамияти.
18. Ўзбекистон замида демократия ва адолатли жамият тўғрисидаги дастлабки қарашлар.
19. Унинг манбалари ва ривожланиши.
20. «Авесто»да эзгулик, инсоний ва адолатли жамият бошқарувига доир қарашлар.
21. Ўзбекистон ҳудудида миллий давлатчилик негизлари.
22. Ҳокимлик институтининг вужудга келиши.
23. IX-XII асрларда Ўрта Осиё мутафаккирларининг қарашларида давлатни бошқариш ва адолатли жамиятга доир ғоялар.
24. Амир Темурнинг давлат ва жамият ишларини ташкил этиш тузуклари.
25. Амир Темурнинг адолатли салтанат ва жамият бошқарувида қонун устуворлигига доир қарашлари.
26. Юсуф Хос Ҳожиб, Низомулмулк, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Мирзо Бобур ва бошқаларнинг адолатли давлат, одил жамият, инсон эркинлиги, эзгулик, маърифат тўғрисидаги ғоялари.
27. XV-XIX асрларда давлат ва жамият қурилишининг ижтимоий-сиёсий ҳолати.
28. Миллий давлатчилик негизларидан маҳрум бўлиш сабаблари ва унинг оқибатлари. Уни тиклашга бўлган уринишлар.
29. Жаҳидларнинг миллий давлатчилик ва адолатли жамият қурилишига доир маърифатпарварлик ғоялари.
30. Собиқ шўролар даврида Ўзбекистонда давлат ва жамият қурилишининг ўзига хос хусусиятлари.
31. Ягона партия ва давлат манфаатларининг устуворлиги.
32. Марказлашган маъмурий бошқарув.
33. Демократияни синфий тушуниш.
34. Тоталитаризм ва унинг оқибатлари.
35. Унинг демократик жамиятга зидлиги.
36. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида.
37. Миллий мустақиллик ва демократик ўзгаришлар сари йўл тутилиши.
38. Ўзбекистонда президентлик институтининг жорий этилиши.
39. Мустақиллик декларацияси билан боғлиқ ғоялар ва қарашлар.
40. Ислом Каримов - янги, мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Президенти.
41. Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг назарий-методологик асослари ишлаб чиқилишининг аҳамияти.
42. Демократик жамият қуришнинг турли хил миллий моделларининг мавжудлиги.
43. Ўзбекистонда демократик жамият қуришнинг ўзига хос хусусиятлари ва “ўзбек модели”.
44. Унинг моҳиятан ўзаро муштараклиги.
45. Ислом Каримов томонидан бозор иқтисодиётига ўтиш ва “ўзбек модели”да демократик жамият қуришга доир тамойилларнинг асосланиши.

46. Иқтисоднинг сиёсатдан устуворлиги.
47. Давлат бош ислохотчи.
48. Қонун устуворлиги.
49. Кучли ижтимоий ҳимоя.
50. Босқичма-босқич ривожланиш.
51. “Дунёвий давлат” ва “миллий давлатчилик” тушунчалари.
52. “Ўзбек модели”нинг жамият ижтимоий, сиёсий, иқтисодий ва маънавий ҳаёт соҳаларида намоён бўлиши.
53. Унинг Ўзбекистонда демократик жамият қуриш хусусиятларига мослиги. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш жараёнларида инсон эркинлиги, ҳуқуқлари ва манфаатларининг устуворлиги.
54. “Ўзбек модели”ни ҳалқаро жамоатчилик томонидан эътироф этилиши ва унинг аҳамияти.
55. Демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш.
56. Ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти.
57. Очiq демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш.
58. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг демократик ўзгаришларни янада бойитишдаги аҳамияти.
59. “Ўтиш даври” тушунчаси.
60. Мустақилликни қўлга киритган барча мамлакатлар учун унинг зарурлиги ва моҳияти, умумий қонуниятлари.
61. Унинг ҳар бир давлат учун хос бўлган хусусиятларининг мавжудлиги.
62. Ўтиш даврининг: “классик”, “инқилобий”, “эволюцион” йўллари.
63. Демократик жамият қуришда ўтиш даврини “анъанавий” ва “инқилобий” тушунишнинг чекланганлиги.
64. Ўзбекистонда “ўтиш даври”га ёндашишнинг ўзига хос жиҳатлари. Эволюцион, тадрижий ривожланиш йўлининг моҳияти.
65. Унда ҳар бир мамлакат ва халқларнинг ўзига хос менталитети, турмуш тарзини ҳисобга олиш зарурлиги.
66. Демократик жамият қуриш вазифаларининг босқичма-босқич амалга оширилиши.
67. Ислom Каримов томонидан демократик жамиятга ўтишга доир назарий ва концептуал асосларининг ишлаб чиқилиши.
68. Ислom Каримов ўтиш даври ва тараққиёт босқичлари тўғрисида.
69. Ўзбекистоннинг тоталитар режим ва мустамлака мамлакатдан демократик жамиятга ўтишда ўзбек халқининг ўзига хос хусусиятлари, урф-одат, анъана ва қадриятларига таяниши.
70. Ўтиш даврида эришилган ютуқлар ва афзалликларининг жамиятимиз ҳаётида кўринишлари.
71. Ўтиш даври ва миллий давлатчилик асосларини шакллантириш билан боғлиқ ислохот ва ўзгаришлар.
72. Маъмурий ислохотлар амалга оширилиши.
73. Марказлашган режалаштириш ва тақсимлаш тизимини тугатилиши.

74. Миллий давлатчилик, ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти негизларининг тикланиши.
75. Мустақил тараққиёт босқичлари.
76. Фаол демократик янгиланишлар ва мамлакатни модернизация қилиш.
77. Иқтисодий барқарор ривожлантириш, сиёсий ҳаётни, қонунчилик, суд-ҳуқуқ тизими ва ижтимоий-гуманитар соҳаларни изчил ислоҳ қилиниши.
78. Ахборот соҳасидаги ҳуқуқ ва эркинликларни таъминланиши.
79. Демократик сайлов тизимининг шакллантирилиши.
80. Фуқаролик жамияти институтларининг ривожланиши.
81. Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши ва унинг аҳамияти.
82. Демократик жамиятнинг миллий ва умумбашарий тамойиллари.
83. Демократия – миллий ва умуминсоний қадрият эканлиги.
84. Қадрият тушунчаси ва унинг моҳияти.
85. Президент Ислом Каримов Ўзбекистонда демократик жамият куришда миллий ва умумбашарий тамойилларга таяниш тўғрисида.
86. Миллий маданий мерос ва қадриятларнинг демократик жамияткурушда ақс этиши.
87. Унинг тарихийлиги ва замонавийлиги.
88. Демократик жамият барпо этишда миллий қадриятларни тиклашга бўлган зарурат.
89. Демократияни миллий манфаатларга зид “зўрма-зўракилик” билан жорий қилиб бўлмаслиги.
90. Миллий қадриятлар ва демократик тамойиллар ўртасида мутаносибликка эришишнинг жаҳон тажрибаси.
91. Ўзбекистонда демократик жамият барпо этишда миллий ва умумбашарий қадриятларнинг уйғунлашуви.
92. Демократик тамойилларга амал қилиш шарт-шароитлари.
93. Қонун устуворлиги.
94. Демократия ва шахс эркинлиги.
95. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларининг устуворлиги олий демократик қадрият эканлиги.
96. Демократик тараққиётнинг хилма-хиллиги.
97. Дунёда турли халқлар, турли маданиятлар бор жойда демократия ўзига хосмиллий хусусиятларга, қадриятларга таянса, ўзининг амалий самарасини бериши мумкинлиги.
98. Унинг маҳаллий, миллий, минтақавий ва умуминсоний қадриятларда намоён бўлиши.
99. Терроризмнинг демократик жамият куришга қарши қаратилган хавф-хатар эканлиги.
100. Мустақиллик ва Ўзбекистон жамияти маънавий негизларининг ўзгариши.
101. “Маънавий тикланиш” ва “маънавий янгиланиш” тушунчалари.
102. Уларнинг зарурлиги.

103. Уларга янгича муносабат.
104. Мустақиллик ва демократик жамият қуришда миллий-маънавий мероснинг янгича маъно ва мазмун касб этиши.
105. “Миллий-маънавий меърос” тушунчаси.
106. Унинг мазмун ва моҳияти.
107. Миллий-маънавий негизларга таяниш ва уларни тиклашга бўлган заруратнинг сабаблари.
108. Иқтисодиётда юзага келаётган муаммоларнинг олдини олиш демократик жамият қуришнинг шарти эканлиги.